

Nieuwsbrief (1) september 2025

In deze nieuwsbrief aandacht voor

- [De lezingen van 11 september](#)
- [De Died Visserprijs](#)
- [Tentoonstelling werk Died Visser](#)
- [13 september Open Monumentendag](#)
- [14 september Fototentoonstelling](#)
- [Schoonhove 17](#)

In deze nieuwsbrief extra aandacht voor de activiteiten op en rond Open Monumentendag.

Het thema van de Open Monumentendag is Architectuur en Erfgoed, dat past mooi bij de aanstelling van Died Visser als gemeentearchitect van Schoonhoven in 1925. Het programma strekt zich over vier dagen uit, 11 september (lezingen en prijsuitreiking), 12 september (tentoonstelling), 13 september (Open Monumentendag) en 14 september (tentoonstelling).

Donderdag 11 september

Op **donderdag 11 september 2025** zullen Ad de Vaal en Sam Koppenaal de maandlezing verzorgen.

De avond vindt plaats in het ARTO-theater, Het Klooster 5 in Schoonhoven. Vanaf 19.30 uur is de zaal geopend en is er de mogelijkheid een kopje koffie te drinken. De lezing begint om 20.00 uur. Aansluitend wordt de Died Visserprijs uitgereikt en wordt er nagepraat met een hapje en een drankje.

Iedereen is welkom, het is niet nodig een plaats te reserveren.

Died Visser: Gemeentearchitect van Schoonhoven, een prijs waard

Bijna 30 jaar was Diederik (kortweg Died) Visser gemeentearchitect in Schoonhoven. Hij begon zijn carrière in Schoonhoven in 1925 en die eindigde in 1954. Ontwerpen van zijn hand sieren nog steeds onze stad. Een aantal van de door hem ontworpen gebouwen is aangewezen als gemeentemonument en één is er aangewezen als rijksmonument. Ad de Vaal zal in de lezing ingegaan op de stromingen in de architectuur die zijn werk hebben beïnvloed en met welke bekende kunstenaar hij heeft samengewerkt en aan welke details je een door hem ontworpen gebouw herkent, hoewel dat wel eens tot vergissingen kan leiden! Hoe en waardoor dat komt zal je duidelijk door het verhaal van Ad de Vaal. Het waren maar dertig jaren maar die dertig jaren hebben

wel hun sporen nagelaten in Schoonhoven. Het is dan ook de moeite waard om op een vrije middag eens een wandeling te maken langs de grenzen van de stad Schoonhoven uit de jaren voor de Tweede Wereldoorlog, waar veel van de gebouwen staan die door Died Visser en de collega's waarmee hij heeft samengewerkt zijn ontworpen, zeker nadat je ins-en-outs van 11 september hebt gehoord.

Behoud van Monumenten

Na de pauze zal **Sam Koppenaal** (stads- & architectuurhistorica en lid van de commissie die de voordracht voor de Died-Visserprijs heeft opgesteld) de keuze van de nominaties voor de Died-Visserprijs toelichten en een inleiding houden. Zij schetst de ontwikkelingen in de omgang met de historische stad in de periode nadat Died Visser Schoonhoven naar zijn hand zette. In de jaren '60 en '70 vond de voorganger van de Died Visserprijs, de restauratieplaquette (voor stadsherstel) haar oorsprong. Dit is ook de periode waar stadsvernieuwing langzaam overging in stadsherstel, met als hoogtepunt het Europese monumentenjaar in 1975, dit jaar 50 jaar geleden. Waarom zijn we gestopt met het zondermeer vervangen van oudere gebouwen en overgestapt op herbestemming? Wat was de rol van de gemeente en hoe past de HVS in deze geschiedenis?

Sam Koppenaal eindigt met drie objecten die de commissie genomineerd heeft voor de Died Visserprijs, waarna de voorzitter van de HVS de toekenning van de eervolle vermeldingen zal toelichten en de Died Visserprijs zal uitreiken.

De Died Visserprijs

In het verleden heeft de Historische Vereniging Schoonhoven een aantal keren de restauratieplaquette uitgereikt. De laatste keer was in 2011 (zie <https://historischeverenigingschoonhoven.nl/activiteiten/plaquette-stadsherstel/>). In 2025 besloot het bestuur deze (bijna) vergeten traditie weer nieuw leven inblazen. Lag de nadruk in de vorige eeuw op restaureren (in oude staat herstellen) de opvattingen zijn in deze eeuw verschoven naar het aan de eisen van de huidige tijd aanpassen. We hebben de naam van de prijs daarom aangepast en omdat het dit jaar 100 jaar geleden is dat Died Visser de gemeentearchitect werd is zijn naam aan de prijs gekoppeld. Bij de vorige nieuwsbrief was een bijlage toegevoegd waarin de achtergrond van de prijs werd toegelicht.

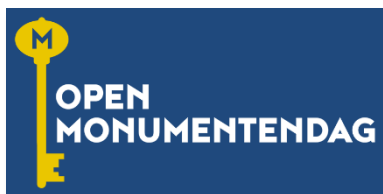
Vrijdag 12 september Opening fototentoonstelling

In de Hoge Vierschaar (onder het Stadhuis) is vrijdag 12, zaterdag 13 en zondag 14 september een tentoonstelling gewijd aan het werk van Visser en de objecten die genomineerd zijn voor de Died Visserprijs. Ook laat Van Wijnen zien wat de plannen voor de restauratie van het vm. Dienstencentrum aan het Doelenplein zijn en hoe de bibliotheek daar gehuisvest zal worden.

De tentoonstelling is vrijdag van 11.00 tot 17.00 uur geopend. Om 17.00 uur is de officiële opening, met een woordje van de voorzitter en een toelichting door wat deskundigen.

Zaterdag 13 september: Open Monumentendag

Het thema van de Open monumenten dag is 'Architectuur en Erfgoed'. Op deze zaterdag zijn er veel activiteiten in de stad.

Podcast. De NVM en Funda zijn sponsors van de Open Monumentendag en zij hebben voor deze monumentendag een [podcast](#) laten produceren. In de [podcast](#) vertellen Beitske de Jong en Valentijn Carbo over wonen in een monument. Funda heeft een Open Monumentale Huizendag georganiseerd en op die dag is van 11.00 – 13.00 uur [Tol 9A](#) te bezichtigen voor aspirant-kopers.

10.00 – 16.00 uur Fototentoonstelling in de Hoge Vierschaar met tekeningen en afbeeldingen van het werk van Died Visser, de met de Died Visserprijs bekroonde objecten en de ontwikkeling van het Dienstencentrum tot bibliotheek.

10.00 – 16.00 uur Demonstraties van ambachtelijk restauratiewerk

- Marc Ten Bosch van smederij Van der Vegt (hij is in de laatste Scoenhove geportretteerd) laat zien hoe hij op traditionele manier ijzer smeedt.
- Jan den Hoed van Aannemingsbedrijf Den Hoed uit Bergambacht (gespecialiseerd in restauratiewerk) laat zien hoe hij het houtdraaien uitvoert, u heeft daarover kunnen lezen in de laatste Scoenhove.
- Jan neemt een collega me die zich gespecialiseerd heeft in houtsnijwerk.
- Johannes van Brussel (<https://www.glasraam.nl/>) restaureert (en maakt) glas-in-loodramen en laat op zaterdag zien hoe hij dat doet.
- Tot slot is er een stand van bouwbedrijf Van Wijnen waarin de bouwers van de toekomst een vogelhuisje kunnen bouwen. Onder de deelnemers wordt een bijzonder vogelhuisje verloot. Voor de deelnemers en hun ouders is er in de kraam (gratis) popcorn of een suikerspin

10.00 – 16.00 uur Vrije wandeling in het kader van de ontwerpen van Died Visser

In de Hoge Vierschaar is een informatieblad te verkrijgen waarop een beschrijving van panden van Died Visser te vinden is en een route die zelfstandig te lopen is. De wandeling kan natuurlijk ook op een andere dag gelopen worden.

12.00 en 14.00 uur Architectuur in Schoonhoven, rondleiding

Wandeling onder leiding van architect Wim van As (lid van de commissie die de voordracht voor de Died Visserprijs maakte), langs panden van Died Visser en plekken die misschien ook wel voor de Died Visserprijs in aanmerking zouden kunnen komen. Wim geeft een toelichting en maakt duidelijk waarom het ene huis bijzonderder is dan het andere.

11.00 – 15.00 uur Torenbeklimming van de Bartholomeuskerk

Elk jaar het letterlijke HOOGTEPUNT is de beklimming van de Bartholomeustoren in groepjes onder begeleiding. Verzamelen bij de ingang aan de Koestraat.

11.00 – 17.00 uur Het Nederlands Zilvermuseum

De benedenverdieping van het museum is gratis toegankelijk inclusief de Zilvermederij. Er is een informatiesheet verkrijgbaar over het gebouw. Er zijn -naast de vaste opstelling- drie exposities te bekijken: Refleksi-Refleksi, Miniaturen & Meesterstukken 2025 en Paul Derrez – Het leven viëren.

En ook nog:

- De 2 schitterende oude Zilversmidswerkplaatsen van Marianne Klarenbeek aan de Havenstraat 47A,
- De nieuwe zilvergalerie Poortjuweel in de Veerport.
- De expositie van schilderijen van Nelleke Vonk in de Remonstrantse kerk, Kruispoortstraat 8.
- De galerie van [Titus Meeuws](#) aan de Dam 2.

En de drie Bartholomeus kerken zijn geopend:

- de Grote of Bartholomeus Kerk (Haven-Kerkstraat),
- de Rooms-Katholieke Bartholomeus kerk (Wal 63) en
- de Oudkatholieke Parochie van de H. Bartholomeus (Wal 30).

Vergeet ook niet dat er in andere kernen veel moois te zien is, lees daarover op www.indekrimpenerwaard.nl en op <https://www.openmonumentendag.nl/>

Zondag 14 september

13.00 – 16.00 uur Fototentoonstelling in de Hoge Vierschaar met tekeningen en afbeeldingen van het werk van Died Visser, de met de Died Visserprijs bekroonde objecten en de ontwikkeling van het Dienstencentrum tot bibliotheek.

13.00 – 16.00 uur Vrije wandeling in het kader van de ontwerpen van Died Visser

In de Hoge Vierschaar is een informatieblad te verkrijgen waarop een beschrijving van panden van Died Visser te vinden is en een route die zelfstandig te lopen is.

11.00 – 17.00 uur Het Nederlands Zilvermuseum de benedenverdieping van het museum is gratis toegankelijk inclusief de Zilversmederij. Er is een informatiesheet verkrijgbaar over het gebouw. Er zijn - naast de vaste opstelling- drie exposities te bekijken: Refleksi-Refleksi, Miniaturen & Meesterstukken 2025 en Paul Derrez – Het leven viereen.

Scoenhove 17

Als het goed is heeft u de nieuwe Scoenhove al ontvangen. Het thema van dit nummer is Architectuur en Erfgoed. In Scoenhove zijn zes bijdragen opgenomen.

- Mieke de Haan – Ontworpen met Liefde
- Jeroen Patijn – De Swaenen van Schoonhoven
- Leo de Kluijver – Kunst en Vliegwerk in de Oude Bart
- Ad de Vaal – Het gerestaureerde Stadhuis
- Peter van der Zwaal – Restaureren: aandacht voor detail
- Titus Meeuws – Markt op het Doelenplein

Bij de stand van de HVS zijn meerdere exemplaren te verkrijgen en er zijn ook oude nummers beschikbaar.

Peter van der Zwaal
8 september 2025

